

Тлумачення КТМФЗ 11

МСФЗ 2: ГРУПА ТА ОПЕРАЦІЇ З ВЛАСНИМИ ВИКУПЛЕНИМИ АКЦІЯМИ

ПОСИЛАННЯ

- МСБУ 8 „Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки”;
- МСБУ 32 „Фінансові інструменти: подання”;
- МСФЗ 2 „Платіж на основі акцій”.

ПРОБЛЕМИ

1 У цьому тлумаченні розглядаються дві проблеми. Перша: як слід обліковувати наведені далі операції – як такі, платіж за якими здійснюється з використанням інструмента власного капіталу, чи як такі, платіж за якими здійснюється з використанням грошових коштів згідно з вимогами МСФЗ 2:

- а) суб’єкт господарювання надає своїм працівникам права на інструменти власного капіталу цього суб’єкта господарювання (наприклад, опціони на акції) і або може за власним рішенням, або від нього вимагається викупити інструменти власного капіталу (тобто власні акції, що викупаються) у іншій стороні з метою виконання своїх зобов’язань перед своїми працівниками; а
- б) працівники суб’єкта господарювання отримують права на інструменти власного капіталу суб’єкта господарювання (наприклад, опціони на акції) або від самого суб’єкта господарювання, або від його акціонерів, а акціонери суб’єкта господарювання надають необхідні інструменти власного капіталу.

2 Друга проблема стосується угод про платежі на основі акцій, у яких беруть участь два або більше суб’єктів господарювання з однієї й тієї ж групи. Наприклад, працівники дочірнього підприємства отримали права на інструменти власного капіталу його материнської компанії як компенсацію за послуги, надані дочірньому підприємству. Параграф 3 МСФЗ 2 стверджує, що:

Для цілей цього МСФЗ передача інструментів власного капіталу суб’єкта господарювання його акціонерами сторонам, які надали товари або послуги суб’єкту господарювання, (включаючи працівників) вважається операцією, платіж за якою здійснюється на основі акцій, окрім випадків, коли передача здійснена очевидно з метою іншою ніж платіж за товари або послуги, надані суб’єкту господарювання. Це також стосується передачі інструментів власного капіталу материнського суб’єкту господарювання, або інструментів власного капіталу іншого суб’єкта господарювання у тій самій групі, що й даний суб’єкт господарювання, сторонам, що надали товари або послуги суб’єктові господарювання. [Виділено нами]

Проте МСФЗ 2 не містить керівництва щодо того, як обліковувати такі операції в індивідуальних або окремих фінансових звітах кожного суб’єкта господарювання групи.

- 3 Тому друга проблема розглядає такі угоди про платежі на основі акцій:
- а) материнська компанія надає права на інструменти свого власного капіталу безпосередньо працівникам свого дочірнього підприємства: материнська компанія (а не дочірнє підприємство) зобов'язана забезпечити працівників дочірнього підприємства необхідними інструментами власного капіталу; а
  - б) дочірнє підприємство надає права на інструменти власного капіталу своїй материнській компанії своїм працівникам; дочірнє підприємство зобов'язане забезпечити своїх працівників необхідними інструментами власного капіталу.
- 4 Це Тлумачення розглядає, як слід обліковувати угоди про платежі на основі акцій, описані в параграфі 3, у фінансових звітах дочірнього підприємства, яке отримує послуги від працівників.
- 5 Між материнською компанією та її дочірнім підприємством може існувати угода, за якою дочірнє підприємство повинно платити материнській компанії за надання інструментів власного капіталу працівникам. Це тлумачення не розглядає, як обліковувати такі угоди про платежі в групі.
- 6 Хоча в цьому Тлумаченні розглядаються лише операції з працівниками, воно також застосовується до подібних операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій, з постачальниками товарів або послуг інших, ніж працівники.

КОНСЕНСУС

Угоди про платежі на основі акцій з використанням власних інструментів капіталу суб'єкта господарювання (параграф 1)

- 7 Операції, платіж за якими здійснюється на основі акцій, у яких суб'єкт господарювання отримує послуги як компенсацію за свої власні інструменти капіталу, слід обліковувати як операції, платіж за якими здійснюється з використанням інструментів власного капіталу. Це правило застосовується незалежно від того, чи викупує суб'єкт господарювання за власним рішенням, чи від нього вимагається викупити ці інструменти власного капіталу у іншій стороні для виконання своїх зобов'язань перед своїми працівниками за угодою про платежі на основі акцій. Це правило також застосовується незалежно від того,
- а) чи були права працівника на інструменти власного капіталу суб'єкта господарювання надані самим суб'єктом господарювання, чи його акціонером (акціонерами);
  - б) чи були виплати за угодою про платежі на основі акцій здійснені самим суб'єктом господарювання, чи його акціонером (акціонерами).

Угоди про платежі на основі акцій з використанням інструментів власного капіталу материнської компанії

Материнська компанія надає права на власні інструменти капіталу працівникам свого дочірнього підприємства (параграф 3(а))

- 8 За умови, що угода на основі акцій обліковується в консолідованих фінансових звітах материнської компанії як угода, платіж за якою здійснюється з використанням інструмента власного капіталу, дочірнє підприємство має оцінювати послуги, отримані від його працівників, у відповідності з вимогами, що застосовуються до операцій, платіж за якими здійснюється на основі акцій з використанням інструмента власного капіталу, з відповідним збільшенням, що визнається у власному капіталі як внесок материнської компанії.
- 9 Материнська компанія може надавати права на власні інструменти капіталу працівникам своїх дочірніх підприємств у залежності від того, чи завершено безперервну службу в групі протягом визначеного періоду. Працівник одного дочірнього підприємства може перейти до іншого дочірнього підприємства протягом визначеного періоду набуття прав без порушення прав цього працівника на інструменти власного капіталу материнської компанії згідно з початковою угодою про платежі на основі акцій. Кожне дочірнє підприємство оцінює послуги, отримані від працівника, посиляючись на справедливую вартість інструментів власного капіталу на дату, коли такі права на інструменти власного капіталу були початково надані материнською компанією, як визначено у Додатку А до МСФЗ 2, і на частку періоду набуття прав, яку працівник пропрацював у кожному дочірньому підприємстві.
- 10 Такий працівник після переходу від одного суб'єкта господарювання групи до іншого може не задовольняти умовам набуття прав, окрім ринкової умови, як визначено у Додатку А до МСФЗ 2, наприклад, працівник звільняється з групи до завершення періоду служби. У такому випадку кожне дочірнє підприємство коригує суму, раніше визнану стосовно послуг, отриманих від працівника, у відповідності з принципами параграфа 19 МСФЗ 2. Отже, якщо права на інструменти власного капіталу, надані материнською компанією, не набувають сили через те, що працівник не виконав умов набуття прав, окрім ринкової умови, у фінансових звітах жодного дочірнього підприємства ніяка сума за послуги, отримані від цього працівника, на кумулятивній основі не визнається.

Дочірнє підприємство надає права на інструменти капіталу своєї материнської компанії своїм працівникам (параграф 3(б))

- 11 Дочірнє підприємство обліковує цю операцію зі своїми працівниками як операцію, платіж за якою здійснюється з використанням грошових коштів. Ця вимога застосовується незалежно від того, як дочірнє підприємство отримує інструменти капіталу для виконання своїх зобов'язань перед своїми працівниками.

ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ

- 12 Суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення для річних періодів, що починаються 1 березня 2007 р. або пізніше. Більш раннє застосування дозволяється. Якщо суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення для періодів, що починаються до 1 березня 2007 р., він має розкривати цей факт.

ПЕРЕХІДНИЙ ПЕРІОД

- 13 Суб'єкт господарювання застосовує це Тлумачення ретроспективно у відповідності з МСБО 8, у залежності від положень перехідного періоду МСФЗ 2.